

regilarse», DFgra.] i ja usada pel gran clàssic Marian Aguiló en un poema de 1851: «les soques i tot floreixen: / sol de maig, amb ya escalfor: / fins los cingles s'enllesteixen / ab un mantell de verdor» (*Antol. Poët.* 1975, 53), on és palpable el matís etimològic de cosa refinada, luxosa, luxuriant; també transitiu «celebrà la Missa Nova a Pollença, dins absoluta intimitat --- a casa seva, un ròssec de visites interminable, però la festa no transcendí a defora: els carrers no els enllestiren de murta, alzina i banderetes, com en ocasions semblants», Bartomeu Torres («Mn. Costa i Llobera, Ass. Biogràfic», *IdOr* xi, 98). En provençal *alestí* té semblantment un matís de cosa distingida, recixida: «alestirés un bon aiòli / e de pebroun gafant <'nedant, surant'> dins l'òli», Nerto (v, v. 241).

No està menys afermada l'acc. general 'despatxar', de vegades amb matís de 'apariar', també observable en Aguiló: «feia barquetes / ormejant closques de nou / --- / quan les tenia enllestides, / davallava alegre a l'hort, / i al safareig amollant-les, / jugava ---» (ibid., p. 56); «me'n vaig corrent, que encara tinc d'enllestir lo dinar», EmVilanova (*Del meu tros*, 28); «anava de pressa: lo que volia era enllestir», NOller (*Vilaniu*, 32); o en el segarrenc Joan Segura: «axis ho féu l'Antònia lo dimars a la tarda, després d'haver enllestit les feynes diàries: ab la cistella al braç --- passà a casa de la Roseta ---» (*A Estones perdudes*, p. 193); *enllestiment* [Belv.]; *enllestida*. *Allestar*; *allestat*; *allestir*.

¹ *Alistar* en el sentit de 'tener pronto' és rebutjat pel llenguatge standard (encara que tingui ús regional i tolerat a Galícia i a l'Argentina). No hi ha abstractes admissibles, car *listeza* i *listura* són vulgarismes només admesos provincialment i de llenguatge baix. — ² La reserva més estupenda que hi oposa és la del gallec: «habla contra un antiguo **liesto* decididamente el gall. *listo*», *Hom. a D. Alonso III*, 273-4. La pràctica de tots els lingüistes, sempre que parlaris o textos gallecs s'aparten de la llengua literària i pròcer del domini gallegoportuguès, i més quan van contra la fonètica històrica, és donar per descomptat que és un castellanisme: puix que el portuguès no coneix altra cosa (des dels seus clàssics més antics) que *lésto*, i que això va d'acord amb totes les llengües romàniques, per què s'invoca el gallec? Altrament no es veu d'on ha tret que *listo* és gallec. Potser en va llegir precipitadament on cito *alistarse* 'arreglar-se, vestir-se, ataviar-se' en Alvarez Giménez: però aquest ho dona precisament com a propi del «castellano de Galicia»! Per al *DECH* he hagut de llegir milers de pàgines en textos i fonts gallegues, sense mai trobar (en Castela, Rosalia, Pondal, gallec mj. etc.) aquest mot ni derivats. Tampoc figura en els diccs. gallecs que solem consultar: Valladares, Cuveiro, Lufgrís... Solament el primer posa el derivat *listeza* en qualitat de «voz familiar» és a dir titllant-la en certa manera d'incorrecta; enlloc no la recollí Martín Sarmiento (l'única guia fiable que tenim en gallec) com sabem gràcies als índexs exhaustius de Pensado. No dubto que la

deuen usar molts gallecs, tan sovint massa bilíngües. — ³ Per al caràcter singular, en part bastant artificios, de les formes donades per aquest gramàtic, veg. Huemer, en la seva edició (*Wiener Sitzungsber.*, 530ss.). Colon, engrescat amb la cita que jo en donava, es pren massa seriosament la forma de Virgilius, amb certa ingenuïtat (¿no confongué el macarrònic tractadista amb el poeta?), com si això fos testimoni d'una forma pronunciada en ll. clàssic: perd de vista que en el S. VII ja feia generacions que la *ç* sonava *g* o *ǵ*, i fins amb tendència a esvanir-se en tal posició entre dues palatals: *legestus* de Virgilius recobreix òbviament una forma pronunciada, quasi igual a *lestus*, sinó que el preceptista li dóna així una tintura clàssica. Colon s'ha esforçat honestament en *ZRPh.* LXXVII, 79-81, a defensar la posició negativa del seu cap de colla Wartburg, si bé ja reconeix que l'etimologia germànica és insostenible. El seu esforç té utilitat d'aportar-nos més documentació castellana i catalana: em plau de remetre-hi i de remetre a l'article del *DECH* per a alguns extrems secundaris que no em sembla ja útil de rependre. Però més valuosa que l'opinió de Colon és la de Moll, que en *AlCM* s'adhereix resoltament a la meua tesi. És que això és evident per a un bon catalanòleg, i la ignorància de la nostra llengua i de la filologia catalana per part dels romanistes estrangers no ha pas tingut poca part com a causa de la desorientació general.

LLET, del ll. vg. LACTE (ll. clàssic LAC, LACTIS). □
1.ª doc.: orígens.

«Digues la manera segons la qual vosaltres sarrahins crehets ressuscitar --- Nós crehem que totes les coses vivents seran mortes; que a cap de 40 jorns plourà del cel aygua qui serà enaxí blanca con a *let*: e adoncs brotaran, enaxí con a herba, los hòmens e les bèsties ---», Lull (*Gentil*, 258.1). En el període arcaic, tal com els altres mots en ACT, apareix sovint encara en forma diftongal, que roman més temps en la zona pirinenca i en llocs occidentals: «vedel de *leyt*», 1303, 1370 (bis), «de *leyt* ni de formatges» 1367, en documents rossellonesos (*InuLC*), «un ambut de colar *leyt*», «I cuyller de menjar *leyt*» en un doc. de Ribes de 1380 (*BABL* vi, 471). En canvi no podem considerar catalana sinó occitanisme una variant *lait* que apareix en Desclot, però com a traducció d'un text sicilià; ¹ «ben sapiats que d'quest playt / vendrà-t caytiu y mala *layt*» en un poema extractat per CaCandi (*MiscHiCat.* i, 169) és occitanisme que quadra amb la resta de les formes d'aquest fragment manuscrit.

En textos val., fins els no mancats de tint dialectal, la forma normal ja s'havia generalitzat en el S. xv: i així ho veiem en JRoig, tant en el sentit propi, com en el de 'líquid seminal': «mudar de dides: / quantes parides / de poc trobaren / s'hi remudaren: / una dorm massa, / l'altra *let* grassa, / blava, cerosa / ---», «ab almorzàs / --- / e forts fins vins, / --- / li féu guastar / la bona *let*: / lo pobrellet / ---», «diu — Mon filllet / si de ma *let* / yo, natural, / e maternal, / l'hagués no